

«Ο λαός πρέπει να διακρίνει τους πολιτικούς του σε πατριώτες και προδότες»

[Εκκλησία της Κύπρου / Ι.Μ. Μόρφου](#)

Ο Μητροπολίτης Μόρφου κ. Νεόφυτος μιλά εφ' όλης της ύλης: Ο μακαριστός Σισανίου Παύλος, η Συμφωνία των Πρεσπών, οι Συμφωνίες Ζυρίχης και Λονδίνου και ο Αρχιεπίσκοπος Μακάριος.

Η συνέντευξη παραχωρήθηκε στον κ. Γιάννη Ν. Ζαννή και δημοσιεύθηκε στην εφημερίδα «Ορθόδοξη Αλήθεια» στις 13 Μαρτίου 2019.

Λίγες μέρες μετά την κύρωση της συμφωνίας των Πρεσπών από την Βουλή, εξεδήμησε προς Κύριον ένας Μητροπολίτης με ήθος και λόγο, που είχε αντισταθεί στην συμφωνία. Ο λόγος για τον Σισανίου και Σιατίστης Παύλο. Ο Πανιερώτατος Μητροπολίτης Μόρφου αποδέχθηκε ευγενικά την πρόσκληση της Ορθόδοξης Αλήθειας να μιλήσουμε για τον μακαριστό Μητροπολίτη.

Η συζήτηση επεκτάθηκε και σε άλλα θέματα, όπως η συμφωνία των Πρεσπών, αλλά και οι πριν 60 χρόνια υπογραφείσες συμφωνίες Ζυρίχης -Λονδίνου, που οδήγησαν στην ίδρυση της Κυπριακής Δημοκρατίας. Και αφού έγινε λόγος για τις συμφωνίες εκείνες, δεν ήταν δυνατόν να μη συζητήσουμε και για τον Αρχιεπίσκοπο

Μακάριο, προσεγγίζοντάς τον και ως εκκλησιαστικό ηγέτη, μια όψη του που πολλοί αγνοούν.

Ορθόδοξη Αλήθεια (Ο.Α.): Πανιερώτατε, την ευχή σας. Ο μακαριστός Μητροπολίτης Σιατίστης υπήρξε πνευματικός σας αδελφός, αφού και οι δύο μαθητεύσατε παρά τους πόδας του αγίου Γέροντος Ιακώβου. Θα θέλαμε να μας πείτε λίγα λόγια γι αυτόν.

Μητροπολίτης Μόρφου (Μ.Μ.): Με τον Παύλο γνωριζόμαστε πολλά χρόνια, λόγω του αγίου Ιακώβου του Τσαλίκη και της Μονής του Οσίου Δαυίδ . Εκεί έγιναν οι πρώτες μας συναντήσεις. Όλοι εμείς που πηγαίναμε στον Όσιο Δαυίδ (και είμαστε πάρα πολλοί που πηγαίναμε τότε και αρκετοί έγιναν αρχιερείς, ή ιερείς, ή ηγούμενοι, ή μοναχοί) , όσοι ήμασταν μικρότεροι, τον βλέπαμε (τουλάχιστον εγώ έτσι τον έβλεπα) σαν τον μεγάλο μας αδελφό. Έβλεπα την οικειότητα που είχε προς τον Γέροντα Ιάκωβο και την εκτίμηση που του είχε ο Γέροντας. Τον αισθανόταν πραγματικά σαν παιδί του. Το έβλεπα αυτό και το καμάρι να.

Παραδόξως, έγινα εγώ επίσκοπος πριν από τον Παύλο, πολύ νέος, στα τριάντα έξη μου χρόνια. Θυμάμαι, όταν πρωτοπήγα ως επίσκοπος, σε ένα από τα μνημόσυνα του αγίου Γέροντος Ιακώβου, μου είχαν προσφέρει τέσσερα ράσα. Το ένα από αυτά το έκανα δώρο στον μακαριστό Παύλο και του είπα «αυτό είναι για αρχιερατικό ράσο». Με χαροποίησε ιδιαίτερα το γεγονός της εκλογής του ως Μητροπολίτου Σιατίστης, διότι έγινε και διάδοχος ενός Αγίου. Εννοώ, του μακαριστού προκατόχου του Αντωνίου.

Θαύμαζα τον λόγο του, τον δυναμισμό του. Και μου έκανε ιδιαίτερη εντύπωση το γεγονός ότι ήταν από τους λίγους αρχιερείς που μπορούσε να έχει και πολιτικό λόγο παράλληλα με τον εκκλησιαστικό. Επίσης είχε την τόλμη να οριοθετεί καταστάσεις εντός της Εκκλησίας και να έλθει ακόμα και σε σύγκρουση με ορισμένα εκκλησιαστικά πρόσωπα, όταν χρειάστηκε. Με εντυπωσίαζε επίσης το αεικίνητό του! Ήταν τον αντίθετο από μένα. Εγώ για να κάνω ταξίδι, πρέπει να προετοιμαστώ πολύν καιρό πριν. Εκείνος, στην προσπάθειά του να προλάβει τους πάντες, γινόταν και... πύραυλος. Είχαμε βέβαια μια διαφορετική αντίληψη ως προς το ζήτημα της μετάφρασης των λειτουργικών κειμένων· εμένα αυτό δεν με βρήκε ποτέ σύμφωνο.

Ο.Α.: Και αφού ο λόγος για τον μακαριστό πλέον Σιατίστης, που αγωνίστηκε με ιδιαίτερο ζήλο για το θέμα της Μακεδονίας, θα ήθελα δυο λόγια από σας, πώς εκτιμάτε την διαμορφωθείσα κατάσταση μετά την συμφωνία των Πρεσπών και ποια πιστεύετε ότι θα πρέπει να είναι η στάση του λαού στο εξής.

Μ.Μ.: Ο λαός θα πρέπει πρωτίστως να σταματήσει να βλέπει και να διακρίνει τους πολιτικούς σε δεξιούς και αριστερούς. Αυτό το παραμύθι τελείωσε. Τώρα πλέον πρέπει να διακρίνει τους πολιτικούς του σε πατριώτες και προδότες. Και οι επίσκοποι θα πρέπει να τολμήσουν να τοποθετηθούν. Τώρα, αν υπάρξουν και μερικοί επίσκοποι που τοποθετηθούν από την πλευρά των προδοτών, ας τους δώσουμε χρόνο να ανανήψουν. Τα πράγματα εξελίσσονται έτσι ώστε να μη μένει πολύ χρονικό περιθώριο, όπως φαίνεται πλησιάζει ο μεγάλος πόλεμος που προφήτευσαν οι άνθρωποι του Θεού. Και το πρόβλημα των Σκοπίων (να μη λέμε το Μακεδονικό· το Σκοπιανό) εντάσσεται στα πλαίσια αυτά, της προετοιμασίας ενός μεγάλου πολέμου, για τον οποίον συντάσσονται όλες οι δυνάμεις και ο καθένας καταρτίζει τις συμμαχίες και τους συμμάχους του. Δεν είναι τυχαίο ότι, αμέσως μετά την αναγνώριση εκ μέρους της ελληνικής κυβέρνησης, τίθεται και το θέμα των σχέσεων Σκοπίων και ΝΑΤΟ.

«Οι θεομηνίες είναι αποτέλεσμα του ότι
η ίδια η φύσις αντιδρά απέναντι στα
αφύσικα νομοσχέδια που ψηφίζουν άθεοι
νομοθέτες στη Βουλή. Είναι πνευματικά
τα αίτια όλων αυτών των προβλημάτων»

Τώρα, εν σχέσει με τα μέλλοντα συμβαίνουν, κάποιος άνθρωπος του Θεού μου είχε πει πολύ εύστοχα: « Η Ελλάδα δεν θα πάθει τίποτα. Ούτε ένας πόντος από το έδαφός της δεν θα χαθεί. Αυτοί που θα πάθουν όμως, θα είναι οι Έλληνες και συγκεκριμένα οι Έλληνες που δεν έχουν μετάνοια». Αυτό ας το προσέξουν οι όπου γης Έλληνες, ποια ποιότητα ζωής έχουμε απέναντι σ' Εκείνον που προστατεύει και την Ορθοδοξία και την Ελλάδα.

Η Ελλάδα λοιπόν δεν θα πάθει, θα πάθουν όμως οι Έλληνες. Από τί; υπάρχουν πολλά να πάθουμε... ασθένειες, επιδημίες, σεισμοί, λιμοί, καταποντισμοί, πυρκαγιές... και τα ζήσαμε τα προηγούμενα χρόνια και τα γευτήκαμε, με τις διάφορες θεομηνίες που έγιναν και γίνονται.

Αυτά όλα δεν είναι τυχαία. Είναι αποτέλεσμα του ότι η ίδια η Φύσις αντιδρά απέναντι στα αφύσικα νομοσχέδια που ψηφίζουν οι άθεοι νομοθέτες στην Βουλή.

Και πρέπει και οι επίσκοποι και ο πιστός λαός να μάθουμε τα πνευματικά αίτια όλων αυτών των προβλημάτων μας, εθνικών και κοινωνικών. Πίσω από όλα αυτά, υπάρχουν πνευματικά αίτια.

Ο.Α.: Ευχαριστώ Πανιερώτατε. Θα ήθελα τώρα να μιλήσουμε και για ένα άλλο θέμα, που το έναυσμα μου έδωσε η 60^η επέτειος των συνθηκών Ζυρίχης-Λονδίνου. Ήθελα να αναφερθούμε στον Αρχιεπίσκοπο Μακάριο, αλλά βλέποντάς τον ως εκκλησιαστικό άνδρα.

Μ.Μ.: Ναι, αλλά η Ζυρίχη δεν είναι εκκλησιαστικό θέμα...

Ο.Α.: Σωστά. Αλλά εξ αφορμής της ...

Μ.Μ.: Να σου πω. Ένας καλός δημοσιογράφος έγραφε: Μετά την υπογραφή των συνθηκών Ζυρίχης-Λονδίνου, αρκετοί από τους αγωνιστές της ΕΟΚΑ έλεγαν, μα εμείς δεν αγωνιστήκαμε για μια κουτσουρεμένη ανεξαρτησία, για ένα ανεξάρτητο κράτος, για Κυπριακή Δημοκρατία. Αγωνιστήκαμε για την Ένωση με την Ελλάδα. Και ο Μακάριος ήταν ο πρωταγωνιστής αυτού του αγώνα, μαζί με τον Γρίβα. Ο Μακάριος είχε την οξυδέρκεια να δει ότι, ναι μεν ο αγώνας ήταν για την Ένωση, όμως η ίδια η Ελλάδα μας έλεγε ότι δεν μπορεί να γίνει, λόγω του ότι τότε ανέπνεε με δύο πνεύμονες, έναν αμερικανικό και έναν εγγλέζικο. Είναι έκφραση του Γεωργίου Παπανδρέου αυτή. Είχε πει στον Μακάριο: «Εάν, Μακαριώτατε, επιμένετε εις τον αγώνα της Ενώσεως, τότε θα πάθει ασφυξία η Ελλάς». Αντιλαμβάνεσαι λοιπόν, τι σημαίνει αυτό. Δεν μπορούσε η ίδια η Ελλάδα. Και ο Μακάριος τότε, επιστρέφοντας πίσω, είπε το περίφημο Νενικήκαμεν. Και έλεγαν όλοι, μα είναι δυνατόν να θεωρηθεί νίκη η ίδρυση μιας μικρής Κυπριακής Δημοκρατίας;

Πέρασαν τα χρόνια και εκ των υστέρων έχουμε την πολυτέλεια να κρίνουμε αυτό το αποτέλεσμα, το οποίο είναι το μόνο που μας έμεινε σαν δυνατό «χαρτί» σε όλον αυτόν τον αγώνα επιβίωσης που διεξάγει ο Κυπριακός Ελληνισμός: δηλαδή η ύπαρξη της Κυπριακής Δημοκρατίας. Για να προκύψει αυτή η ύπαρξη της Κυπριακής Δημοκρατίας, έπρεπε να γίνει όλος εκείνος ο αγώνας. Εσφαλμένα υποστηρίζουν κάποιοι ότι δεν έπρεπε να γίνει. Μόνο με πίεση θα έφθανε η Αγγλία να προσυπογράψει για την ίδρυση της Κυπριακής Δημοκρατίας, που ήταν το αποτέλεσμα των συμφωνιών Ζυρίχης-Λονδίνου. Και σήμερα είναι στην Ευρώπη, διαχειρίζεται κάποια δισεκατομμύρια για το φυσικό αέριο, κάνει συμμαχίες, είναι μια δεύτερη ελληνική Πατρίδα. Γιατί να μην το δούμε έτσι; Δεν βλέπεις τι αγώνα κάνουν οι Τουρκοκύπριοι να ιδρύσουν κράτος; Και όλοι τους λένε ότι αυτό που έχουν είναι ψευδοκράτος. Και ποιος είναι ο γεννήτορας της Κυπριακής Δημοκρατίας; ο Μακάριος βέβαια. Έχω πει πολλές φορές ότι η Εκκλησία της

Κύπρου είναι η μόνη Εκκλησία που γέννησε ένα κράτος.

«Ο Μακάριος φρόντισε για την
οικονομική αυτάρκεια της Εκκλησίας
ώστε να μην εξαρτάται από το κράτος
η μισθοδοσία του κλήρου της Κύπρου»

Ο.Α.: Ας τον δούμε και σαν εκκλησιαστικό άνδρα. Νομίζω είναι τεράστια η συμβολή του και στον Μοναχισμό της Κύπρου, αλλά και στην εξωτερική ιεραποστολή.

Μ.Μ.: Ναι. Και ενίσχυσε την τοπική Εκκλησία με θέσμια τα οποία την καθιστούν σήμερα ακλόνητη εν σχέσει με τις υπόλοιπες Εκκλησίες. Σου λέω ένα παράδειγμα. Αγωνίζεται στην Ελλάδα ο Αρχιεπίσκοπος να δημιουργήσει μια συμφωνία με την υπάρχουσα κυβέρνηση για τα θέματα των σχέσεων Πολιτείας-Εκκλησίας, την μισθοδοσία του Κλήρου, των ιερέων και των ιεραρχών. Αυτά όλα ο Μακάριος τα φρόντισε για την Κύπρο από το 1960 και εμείς τα βρήκαμε λυμένα. Δεν έχουμε να ασχοληθούμε με το νομικό καθεστώς της Εκκλησίας της Κύπρου εν σχέσει με το κράτος. Και αυτό το αναφέρω ως μία μόνον ένδειξη για το πώς προνόησε ως καλός διοικητής για τα της Εκκλησίας.

Ο.Α.: Άλλωστε και ο ίδιος ήταν εκκλησιαστικός άνδρας.

Μ.Μ.: Βέβαια. Και φρόντισε και για την οικονομική αυτάρκεια της Εκκλησίας, ώστε να μην εξαρτάται από το κράτος η μισθοδοσία του Κλήρου.

Ο.Α.: Και τα πρώτα βήματα για την αναβίωση του Μοναχισμού στην Κύπρο έγιναν από τον Αρχιεπίσκοπο Μακάριο...

Μ.Μ.: Ο κυπριακός γυναικείος Μοναχισμός οφείλει την ύπαρξή του στον Μακάριο. Και βέβαια και η Ιεραποστολή στην Αφρική. Πολύ πριν ασχοληθεί ο νυν Αρχιεπίσκοπος Αλβανίας Αναστάσιος, είχε ασχοληθεί ο Μακάριος. Και μάλιστα δημιούργησε και τις συνθήκες ώστε να μπορέσει η ιεραποστολή να συνεχίσει στο διηνεκές και ίδρυσε Ιερατική Σχολή.

Ο.Α.: Την ευχή σας Πανιερώτατε, ευχαριστώ για τον χρόνο σας.

Κάθε συνομιλία με τον Πανιερώτατο Μητροπολίτη Μόρφου κ. Νεόφυτο, πέρα από ευχάριστη, είναι και μια διαρκής μαθητεία για όλα τα θέματα, εκκλησιαστικά, πολιτικά (τυγχάνει και άριστος γνώστης της Ιστορίας και της Γεωστρατηγικής) και κυρίως πνευματικά. Και πάντα η προοπτική που δίνει, *έπόμενος τοῖς Ἁγίοις Πατράσιν*, είναι αισιόδοξη. Η επισήμανση εκ μέρους του των δυσκολιών και των κινδύνων δεν οδηγεί σε απόγνωση, αλλά σε παράκληση και εγρήγορση, κατά τον

λόγο του Χριστού : ἀρχομένων δὲ τούτων γίνεσθαι, ἀνακύψατε καὶ ἐπάρατε τὰς κεφαλὰς ὑμῶν, διότι ἐγγίζει ἡ ἀπολύτρωσις ὑμῶν... ὁ οὐρανὸς καὶ ἡ γῆ παρελεύσονται, οἱ δὲ λόγοι μου οὐ μὴ παρέλθωσι.